

Závěr

Tématika zákazu diskriminace je, jak ostatně naznačuje i obsah mé práce, oblast mimořádně rozsáhlá a můžeme ji najít jak v předpisech vydaných na poli mezinárodního práva, Evropských předpisech, vnitrostátních předpisech různé právní síly, tak v pravidlech, které mají toliko morální závaznost. Ve své diplomové práci jsem se pokusil jednotlivé aspekty právních úprav rovného zacházení a zákazu diskriminace zaměstnanců v pracovněprávních vztazích rozebrat.

Vnitrostátní úprava antidiskriminačního zákonodárství byla v pracovním právu České republiky dlouhou dobu zcela nedostatečná. Ochranu sice zaručuje Listina základních práv a svobod, potažmo mezinárodní smlouvy, které jsou dle čl. 10 a 10a Ústavy součástí českého právního řádu. Možnosti vynucení této ochrany je však velmi neefektivní, ne-li takřka nemožná. Postupnými novelami zákoníku práce se ochrana před diskriminací postupně zvyšovala. V okamžiku vstupu České republiky do Evropské unie a tím způsobenou nutností implementovat ustanovení Evropského práva do národního zákonodárství se mohlo zdát, že antidiskriminační legislativa konečně nabude podoby, kterou si zaslouží. S okamžikem platnosti nového zákoníku práce, byl však paradoxně standard ochrany před diskriminací snižen, jelikož zákoník práce předpokládal přijetí antidiskriminačního zákona, na nějž ve svých ustanoveních týkající se zákazu diskriminace odkazoval. Antidiskriminační zákon se do účinnosti zákoníku práce č. 262/2006 Sb. schválit nepodařilo. Po zdoluhavém legislativním procesu byl nakonec antidiskriminační zákon schválen až na konci června 2009 a nabude účinnosti 1. září 2009.

Zákon č. 198/2009 Sb., o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů (antidiskriminační zákon), představuje komplexní, zastřešující právní normu v oblasti ochrany před diskriminací. Jeho prostřednictvím je implementována evropská úprava antidiskriminačního práva a zároveň přináší výklad pojmů, které s problematikou souvisí. AnZ. svěřuje část pravomocí a působnosti v oblasti ochrany před diskriminací veřejnému ochránci práv,

což dle mého názoru není úplně šťastné řešení a namísto toho bych si *de lege ferenda* představil zřízení zvláštního orgánu, který by se této agendě věnoval výhradně.

Za velmi důležitý prvek ochrany před diskriminací považuji možnost účinné vymahatelnosti práva na rovné zacházení. Při existenci složité, zdlouhavé a nákladné procedury, by celé antidiskriminační právo dle mého názoru téměř ztratilo smysl, protože by se pak vytratila možnost obrany těm jedincům, kteří nemají dostatečnou materiální podporu k uplatnění svých nároků. V tomto světle lze přivítat zavedení obráceného důkazního břemene, které zavádí § 133a občanského soudního řádu, které podrobně rozebírám v bodu 4.1.4.

To, jak se nová antidiskriminační úprava osvědčí v praxi, se projeví až postupem času. Doufejme, že se i nadále bude legislativa této problematice věnovat jak na vnitrostátní, tak na evropské či mezinárodní úrovni a na základě odborné diskuse bude docházet k postupnému vylepšování právní úpravy s cílem co nejvíce nežádoucí diskriminaci eliminovat v pracovněprávních i dalších společenských vztazích.